

Briuselis, 2016 m. gegužės 20 d.
(OR. en)

8945/16

Tarpinstitucinė byla:
2016/0031 (COD)

ENER 149
CODEC 664
IA 22

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 6226/16 ENER 30 CODEC 175 IE 5
+ ADD 1
+ ADD 2

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, kuriuo nustatomas keitimosi informacija apie tarpvyriausybinius valstybių narių ir trečiųjų šalių energetikos susitarimus bei teisiškai neprivalomas priemonės mechanizmas ir panaikinamas Sprendimas Nr. 994/2012/ES (pirmasis svarstymas)
– Bendras požiūris

1. Komisija pateikė pasiūlymą 2016 m. vasario 16 d. Prie jo buvo pridėtas poveikio įvertinimas ir ataskaita¹ dėl galiojančių teisės aktų taikymo². Pasiūlymu siekiama pašalinti Komisijos nustatytus dabartinio keitimosi informacija mechanizmo trūkumus, t. y. kad galiojantys teisės aktai neviseškai užtikrina atitiktį Sąjungos teisei (pavyzdžiui, Trečiajam energetikos teisės aktų rinkiniui, konkurencijos srities teisės aktams, viešųjų pirkimų taisyklėms) ir kad *jeigu* paaiškėja, kad tam tikros tarpvyriausybinių susitarimo nuostatos nesuderinamos su Sąjungos teise, valstybei narei yra labai sunku ar neįmanoma iš naujo derėtis dėl tarpvyriausybinių susitarimų su trečiąja šalimi.

¹ Dok. 6227/16.

² 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 994/2012/ES, kuriuo nustatomas keitimosi informacija apie tarpvyriausybinius valstybių narių ir trečiųjų šalių energetikos susitarimus mechanizmas (OL L 299, 2012 10 27, p. 13).

Todėl pasiūlyme siūloma, kad prieš pasirašant tarpvyriausybinių susitarimų Komisija greitai atliktų jo projekto *ex ante* vertinimą. Be to, pasiūlymu siekiama išplėsti taikymo sritį įtraukiant teisiškai neprivalomas priemones, pavyzdžiui, susitarimo memorandumus, bendrus pareiškimus ir pan., kadangi tokios teisiškai neprivalomos priemonės galėtų turėti panašų poveikį kaip ir tarpvyriausybinių susitarimai. Atsižvelgiant į tai, taip pat primenama, kad Europos Vadovų Taryba 2015 m. kovo 19–20 d. išvadose paragino „*užtikrinti visų susitarimų, susijusių su dujų pirkimu iš išorės tiekėjų, visapusišką atitiktį ES teisei, visų pirma padidinant tokių susitarimų skaidrumą ir suderinamumą su ES nuostatomis dėl energetinio saugumo*“³.

2. Diskusijoje dėl poveikio įvertinimo daugiausia dėmesio buvo skirta proporcingumo ir subsidarumo klausimams. Be kita ko, buvo vertinamas ne tik sprendimo problemos mastas (nesuderinamų tarpvyriausybinių susitarimų skaičius ir (arba) svarba) palyginti su pasiūlymo poveikiu (kad Komisija atliktų *ex ante* vertinimą) valstybių narių suverenoms teisėms sudaryti tarptautinius susitarimus, bet vertinama ir pranešimo apie visas teisiškai neprivalomas priemones administracinė našta, palyginti su tokio pranešimo nauda. Delegacijos taip pat aptarė konkrečias valstybių narių situacijas, susijusias su šiuo pasiūlymu: kai kurios valstybės narės nesudaro tarpvyriausybinių susitarimų arba juos sudaro retai, kai kurios turi daugiau sienų su trečiosiomis šalimis nei kitos, kai kurios yra labiau priklausomos nuo vienintelio išorės tiekėjo nei kitos, kai kurios turi daugiau įtakos derybose nei kitos. Keletas delegacijų domėjosi, kodėl nebuvo įtrauktos kai kurios galiojančiuose teisės aktuose numatytos ar leidžiamos nuostatos, pavyzdžiui, standartinės nuostatos arba galimybė Komisijai pradėti pažeidimų nagrinėjimo procedūrą, jeigu nustatoma, kad tarpvyriausybinių susitarimas pažeidžia Sąjungos teisę.
3. Nagrinėjant tekstą ir siekiant surasti kompromisą, tekstas kai kuriose vietose buvo pakeistas. Svarbiausiais pakeitimais siekiama:
 - pabrėžti ir išaiškinti galimybę, kad Komisija gali sutikti sutrumpinti laikotarpį, kurio jai reikėtų *ex ante* vertinimui atlikti (7a konstatuojamoji dalis);
 - išaiškinti teisiškai privalomų ir neprivalomų priemonių skirtumą (10 ir 10a konstatuojamosios dalys);

³ Žr. dok. EUCO 11/15, I dalies 5 punkto d papunktį.

- patikslinti taikymo sritį naudojant konkretesnius terminus (2 straipsnio 1 dalis);
- Komisijos atliekamus *ex ante* vertinimus atlikti tik su dujomis susijusių tarpvyriausybinių susitarimų projektų atveju (3 straipsnio 2 dalis), valstybėms narėms paliekant galimybę prašyti *ex ante* vertinimo (3 straipsnio 2a dalis). Tai reiškia, kad tarpvyriausybinių susitarimų projektų, susijusių su kitomis energijos rūšimis nei dujos, atveju po pranešimo apie juos (3 straipsnio 3 dalis) Komisija atliks *ex post* vertinimą (6 straipsnio 3 dalis);
- iš teisės akto teksto išbraukti keitimąsi informacija apie teisiškai neprivalomas priemones (išbraukiant 2 straipsnio 3 ir 4 dalis, 7 straipsnį ir kitas nuorodas straipsniuose bei konstatuojamosiose dalyse), 11 konstatuojamąją dalį papildant tekstu apie teisiškai neprivalomas priemones;
- nustatyti, kad Komisija privalo parengti standartines nuostatas ir gaires (9 straipsnio 2 dalis).

4. Gegužės 18 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje nuspręsta Tarybai perduoti priede išdėstytą kompromisinį tekstą, kad Taryba galėtų susitarti dėl bendro požiūrio. Ta proga EL ir HU pareiškė ketinančios prieštarauti siūlomam kompromisiniam tekstui, dėl kurio būtų priimamas bendras požiūris, tuo tarpu CY, PL, RO ir SI nurodė, kad jos dar svarstys savo pozicijas. UK laikosi parlamentinio tikrinimo išlygos.

Šiuo bendru požiūriu būtų nustatyta preliminarinė Tarybos pozicija dėl šio pasiūlymo ir tai būtų pagrindas rengiantis deryboms su Europos Parlamentu, kurios turėtų prasidėti rudenį.

Nuolatinių atstovų komitetui pateikto ankstesnio dokumento (dok. 8606/16) pakeitimai (t. y. pakeitimai, dėl kurių susitarta Nuolatinių atstovų komitete), pažymėti **paryškintuoju šriftu ir pabraukti**, išbrauktas tekstas pažymėtas **[...]**. Komisijos pasiūlymo pakeitimai tebėra pažymėti **paryškintuoju šriftu**.

5. Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas formalų pasiūlymo nagrinėjimą pradėjo balandžio mėn. (pranešėjas: Zdzisław Krasnodębski, Europos konservatorių ir reformuotojų frakcija), o spalio mėn. turėtų priimti nuomonę. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pradės nagrinėjimą birželio mėn., o Regionų komitetas nusprendė nuomonės neteikti.
6. Atsižvelgiant į 4 punkte nurodytas atskirų delegacijų pozicijas, Tarybos prašoma patvirtinti pritarimą priede išdėstytam bendro požiūrio tekstui.

2016/0031 (COD)

projektas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatomas keitimosi informacija apie tarpvyriausybinius valstybių narių ir trečiųjų šalių energetikos susitarimus [...] mechanizmas ir panaikinamas Sprendimas Nr. 994/2012/ES

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁴,

[...]

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,⁵

kadangi:

⁴ OL C [...], [...], p. [...].

⁵ OL C [...], [...], p. [...].

- 1) siekiant, kad energijos vidaus rinka veiktų tinkamai, į Sąjungą importuojama energija turėtų būti visapusiškai reglamentuojama taisyklėmis, kuriomis sukurama energijos vidaus rinka. Dėl netinkamai veikiančios energijos vidaus rinkos Sąjunga atsiduria pažeidžiamoje ir nepalankioje padėtyje energijos tiekimo saugumo atžvilgiu, ir dėl to sumažėja galima nauda Europos vartotojams ir pramonei;
- 2) 2015 m. vasario 25 d. Komisijos priimtose Energetikos sąjungos strategijos⁶ tikslas – užtikrinti, kad vartotojams energija būtų tiekama už prieinamą kainą ir laikantis saugios, tvarios ir konkurencingos energetikos principų. Konkrečiau, Energetikos sąjungos strategijoje, remiantis 2014 m. gegužės mėn. Europos energetinio saugumo strategijoje⁷ atliktos analizės rezultatais, pabrėžiama, kad svarbus elementas užtikrinant energetinį saugumą yra visiška susitarimų dėl energijos pirkimo iš trečiųjų šalių atitiktis ES teisei. Vadovaudamasi tuo pačiu principu, Europos Vadovų Taryba 2015 m. kovo 19 d. išvadose paragino užtikrinti visų susitarimų, susijusių su dujų pirkimu iš išorės tiekėjų, visapusišką atitiktį ES teisei, visų pirma padidinant tokių susitarimų skaidrumą ir suderinamumą su ES nuostatomis dėl energetinio saugumo;
- 3) Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 994/2012/ES⁸ buvo naudingas, nes juo remiantis buvo galima gauti informacijos apie esamus tarpvyriausybinius susitarimus ir nustatyti tų susitarimų suderinamumo su Sąjungos teise problemas;
- 4) tačiau Sprendimas Nr. 994/2012/ES nepadėjo veiksmingai užtikrinti tarpvyriausybinių susitarimų atitikties Sąjungos teisei. Pagal tą sprendimą tarpvyriausybinius valstybių narių susitarimus su trečiosiomis šalimis Komisija daugiausia vertino po jų sudarymo. Patirtis, įgyta įgyvendinant Sprendimą Nr. 994/2012/ES, parodė, kad toks *ex post* vertinimas nepadeda iki galo išnaudoti galimybių užtikrinti tarpvyriausybinių susitarimų atitiktį Sąjungos teisei. Visų pirma, tarpvyriausybiniuose susitarimuose dažnai nėra tinkamų tų susitarimų nutraukimo arba pritaikymo sąlygų, kurios leistų valstybėms narėms per pagrįstą laikotarpį užtikrinti tų susitarimų atitiktį Sąjungos teisei. Be to, signatarų pozicijos jau būna įtvirtintos, todėl kyla politinis spaudimas nekeisti jokio susitarimo aspekto;

⁶ COM(2015) 80.

⁷ COM(2014) 330.

⁸ OL L 299, 2012 10 27, p. 13.

- 5) kad būtų galima išvengti neatitikties Sąjungos teisei ir padidinti skaidrumą, valstybės narės turėtų kuo skubiau pranešti Komisijai apie savo ketinimą pradėti derybas dėl naujų tarpvyriausybinių susitarimų arba [...] tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimų. Komisija turėtų būti reguliariai informuojama apie derybų pažangą. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė pakviesti Komisiją dalyvauti derybose kaip stebėtoją;
- 6) [...] derantis dėl **tarpvyriausybinių susitarimų**, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė konsultuoti **atitinkamą (-as) valstybę (-es) narę (-es)**, kaip išvengti nesuderinamumo su Sąjungos teise. [...] **Šiuo atžvilgiu Komisijai taip pat** turėtų būti suteikta galimybė atkreipti **atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių)** dėmesį, **kai tinkama**, į Sąjungos energetikos politikos tikslus, valstybių narių solidarumo principą ir Tarybos priimtas arba Europos Vadovų Tarybos išvadose nustatytas Sąjungos politikos pozicijas; **tačiau tai neturėtų būti Komisijos atliekamo teisinio vertinimo dėl tarpvyriausybinių susitarimų projekto ar pakeitimo dalis.** [...]
- 7) siekdamos užtikrinti atitiktį Sąjungos teisei **ir deramai atsižvelgdamos į tai, kad šiuo metu tarpvyriausybiniai susitarimai ar pakeitimai dujų srityje daro santykinai didžiausią poveikį tinkamam energijos vidaus rinkos veikimui ir Sąjungos energijos tiekimo saugumui**, valstybės narės turėtų Komisijai pranešti apie **su dujomis susijusio** tarpvyriausybinių susitarimų projektą, kol jis dar nėra teisiškai privalomas susitariančiosioms šalims (*ex ante*). Laikydamosi bendradarbiavimo principo, Komisija turėtų padėti valstybei narei nustatyti tarpvyriausybinių susitarimų projekto ar pakeitimo neatitikties Sąjungos teisei problemas. Tuomet atitinkama valstybė narė būtų geriau pasirengusi sudaryti Sąjungos teisę atitinkantį susitarimą;

- 7a) Komisijai turėtų būti suteikta pakankamai laiko tokiam vertinimui atlikti, kad būtų užtikrintas kuo didesnis teisinis tikrumas ir išvengta nepagrįsto vėlavimo. **Komisija turėtų apsvarstyti galimybę sutrumpinti laikotarpius, numatytus, prireikus, jos vertinimui atlikti, visų pirma jeigu valstybė narė to prašo arba jeigu valstybė narė nuolat pakankamai išsamiai informavo Komisiją derybų etape, ir deramai atsižvelgdama į tai, kiek tarpvyriausybinių susitarimų projektas ar pakeitimas pagrįstas standartinėmis nuostatomis.** Norėdamos visapusiškai pasinaudoti Komisijos pagalba, valstybės narės turėtų susilaikyti nuo tarpvyriausybinių susitarimų, **susijusių su dujomis, arba tarpvyriausybinių susitarimų, susijusių su kitomis energijos rūšimis nei dujos, sudarymo, jeigu valstybė narė nusprendė prašyti Komisijos atlikti *ex ante* vertinimą,** kol Komisija jų neinformuoja apie savo atliktą vertinimą. Valstybės narės turėtų imtis visų reikalingų veiksmų, kad būtų **pasiiektas [...]** tinkamas nustatytos nesuderinamumo problemos sprendimas;
- 8) atsižvelgiant į Energetikos sąjungos strategiją, praeityje sudarytų ir būsimų tarpvyriausybinių susitarimų skaidrumas ir toliau yra nepaprastai svarbus. Todėl valstybės narės turėtų ir toliau pranešti Komisijai apie visus esamus ir būsimus tarpvyriausybinius susitarimus, neatsižvelgdamos į tai, ar jie įsigaliojo ar taikomi laikinai, kaip apibrėžta Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 25 straipsnyje, ir apie visus naujus tarpvyriausybinius susitarimus;
- 9) Komisija turėtų įvertinti prieš įsigaliojant šiam sprendimui įsigaliojusių ar laikinai taikomų tarpvyriausybinių susitarimų suderinamumą su Sąjungos teise ir atitinkamai informuoti valstybės nares. Jei tie susitarimai nesuderinami su Sąjungos teise, valstybės narės turėtų imtis visų reikalingų veiksmų, kad būtų **pasiiektas [...]** tinkamas sprendimas nustatytam nesuderinamumui pašalinti;
- 10) šis sprendimas turėtų būti taikomas [...] tarpvyriausybiniams susitarimams; **tokiuose susitarimuose, visų pirma jų turinyje, pareiškiamas šalių ketinimas, kad susitarimas turėtų turėti teisiškai privalomą galią, visiškai ar iš dalies, ir nepaisant jo oficialaus pavadinimo. [...]** Turėtų būti pranešama tik apie tuos tarpvyriausybinius susitarimus, kurie susiję su energijos pirkimu, prekyba energija, energijos pardavimu, saugojimu bent vienoje valstybėje narėje ar energijos tiekimu į bent vieną valstybę narę arba energetikos infrastruktūros, kuri turi fizinę jungtį su bent viena valstybe nare, statyba bei eksploatavimu. [...] Jei kyla abejonių, valstybės narės turėtų konsultuotis su Komisija. Nebegaliojantiems arba nebetaikomiems susitarimams iš esmės [...] šis sprendimas neturėtų [...] būti taikomas;

- 10a) pagal šį sprendimą priemonė (ar jos dalys) tarpvyriausybinių susitarimų pobūdį įgyja dėl jos teisiškai privalomos galios, o ne dėl jos oficialaus pavadinimo, o jeigu tokios teisiškai privalomos galios nėra, tai yra teisiškai neprivaloma priemonė;
- 11) valstybės narės užmezga santykius su trečiosiomis šalimis ne tik sudarydamos tarpvyriausybinius susitarimus, bet ir teisiškai neprivalomas priemones, **kurios dažnai oficialiai pavadinamos susitarimo memorandumu, bendra deklaracija, bendra ministrų deklaracija, bendrais veiksmais ar bendru elgesio kodeksu.** Nors tos priemonės yra teisiškai neprivalomos, jomis naudojantis galėtų būti nustatoma išsami su energetikos infrastruktūra ir energijos tiekimu susijusi sistema. [...] Siekiant didesnio skaidrumo valstybės narės Komisijai gali pateikti teisiškai neprivalomas priemones, t. y. teisiškai neprivalomus vienos ar kelių valstybių narių susitarimus su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis, kuriuose nustatomos energijos tiekimo arba energetikos infrastruktūros plėtojimo sąlygos, pavyzdžiui, paaiškinant Sąjungos teisę, arba tokios teisiškai neprivalomos priemonės pakeitimą, įskaitant jos priedus; jeigu teisiškai neprivalomoje priemonėje ar jos pakeitime daroma aiški nuoroda į kitus tekstus, valstybė narė gali pateikti ir tuos kitus tekstus.
- 12) šis sprendimas neturėtų būti taikomas tarpvyriausybiniams susitarimams ir teisiškai neprivalomoms priemonėms, kurių visos nuostatos turi būti pateiktos Komisijai pagal kitus Sąjungos aktus arba kurie yra susiję [...] su Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartimi reglamentuojamais klausimais;
- 13) šiuo sprendimu neturėtų būti sukurama įpareigojimų įmonių susitarimų atžvilgiu. Tačiau valstybėms narėms turėtų būti suteikta laisvė savanoriškai pranešti Komisijai apie susitarimus, kurie aiškiai nurodomi tarpvyriausybiniuose susitarimuose arba teisiškai neprivalomose priemonėse;

- 14) Komisija turėtų suteikti galimybę visoms kitoms valstybėms narėms saugiu elektroniniu būdu susipažinti su jos gaunama informacija. Komisija turėtų paisyti valstybių narių prašymų užtikrinti jai pateiktos informacijos konfidencialumą. Tačiau prašymai laikytis konfidencialumo neturėtų apriboti pačios Komisijos prieigos prie konfidencialios informacijos, nes Komisijai reikia turėti išsamią informaciją, kad ji galėtų atlikti vertinimus. Komisija turėtų būti atsakinga už tai, kad būtų užtikrintas konfidencialumo nuostatos taikymas. Prašymais laikytis konfidencialumo neturėtų būti ribojama teisė susipažinti su dokumentais, numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1049/2001⁹;
- 15) jei valstybė narė mano, kad tarpvyriausybinius susitarimus [...] yra konfidencialus, ji turėtų pateikti Komisijai jo santrauką, kad su ta santrauka galėtų susipažinti kitos valstybės narės;
- 16) nuolatinis keitimasis informacija apie tarpvyriausybinius susitarimus Sąjungos lygmeniu turėtų padėti išvystyti geriausią praktiką. Remdamasi tos geriausios praktikos pavyzdžiais, Komisija, **bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, ir**, atitinkamais atvejais, bendradarbiaudama su Europos išorės santykių tarnyba Sąjungos išorės politikos klausimais, turėtų parengti neprivalomas standartines nuostatas, kurios galėtų būti įtraukiamos į tarpvyriausybinius valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimus, taip pat gaires, **įskaitant nuostatų, kurios neatitinka Sąjungos teisės ir todėl neturėtų būti naudojamos, pavyzdžių sąrašą**. Tokiomis standartinėmis nuostatomis turėtų būti siekiama išvengti tarpvyriausybinių susitarimų prieštaravimų Sąjungos teisei, visų pirma energijos vidaus rinkos taisyklėms ir konkurencijos teisei, taip pat Sąjungos sudarytiems tarptautiniams susitarimams. Jos turėtų būti neprivalomos, ir turėtų būti numatyta galimybė jų turinį pritaikyti pagal konkrečias aplinkybes;

⁹ 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

- 17) jei daugiau žinotų apie esamus ir naujus tarpvyriausybinius susitarimus [...], valstybės narės, taip pat jos ir Komisija galėtų geriau tarpusavyje koordinuoti energetikos srities veiksmus. Toks geresnis koordinavimas turėtų padėti valstybėms narėms visapusiškai pasinaudoti privalumais, susijusiais su politine ir ekonomine Sąjungos įtaka, ir suteikti galimybę Komisijai siūlyti su tarpvyriausybiniais susitarimais susijusių problemų sprendimus;
- 18) Komisija turėtų sudaryti palankesnes valstybių narių tarpusavio veiksmų koordinavimo sąlygas ir skatinti tokį koordinavimą, kad būtų sustiprintas bendras strateginis Sąjungos vaidmuo pasitelkus tvirtą ir veiksmingą suderintą požiūrį į gamybos, tranzito ir vartojimo šalis;
- 19) kadangi šio sprendimo tikslo, t. y. užtikrinti, kad valstybės narės ir Komisija keistųsi informacija apie tarpvyriausybinius energetikos susitarimus [...], valstybės narės pačios negali deramai pasiekti ir kadangi dėl šio sprendimo poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti atitinkamas priemones. Pagal minėtame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- 20) šio sprendimo nuostatomis neturėtų būti trukdoma taikyti Sąjungos taisyklių dėl pažeidimų, valstybės pagalbos ir konkurencijos. Komisija, vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 258 straipsniu, turi teisę pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, jei ji mano, kad valstybė narė neįvykdė savo pareigų pagal SESV;
- 21) **[Praėjus trejiems metams po šio sprendimo įsigaliojimo]** [...], Komisija turėtų įvertinti, ar šis sprendimas pakankamai ir veiksmingai padeda užtikrinti tarpvyriausybinių susitarimų atitiktį Sąjungos teisei ir [...] valstybių narių veiksmų, susijusių su tarpvyriausybiniais energetikos susitarimais, [...] aukštą tarpusavio koordinavimo lygį;

22) Sprendimas Nr. 994/2012/ES turėtų būti panaikintas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Siekiant **užtikrinti** [...] energijos vidaus rinkos veikimą **ir padidinti energijos tiekimo saugumą Sąjungoje**, šiuo sprendimu nustatomas valstybių narių ir Komisijos keitimosi informacija apie 2 straipsnyje apibrėžtus tarpvyriausybinius energetikos susitarimus [...], mechanizmas.
2. Šis sprendimas netaikomas tarpvyriausybiniams susitarimams [...], kurių visoms nuostatomis pagal Sąjungos teisę jau taikomos kitos specialios pranešimo procedūros.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

1. tarpvyriausybiniis susitarimas – teisiškai privalomas vienos ar kelių valstybių narių susitarimas, **nepaisant jo oficialaus pavadinimo**, su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis [...], kuris yra susijęs su:
 - i) **energijos pirkimu, prekyba energija, energijos pardavimu, saugojimu bent vienoje valstybėje narėje ar energijos tiekimu į bent vieną valstybę narę arba**
 - ii) **energetikos infrastruktūros, kuri turi fizinę jungtį su bent viena valstybe nare, statyba bei eksploatavimu;**

tačiau jeigu toks teisiškai privalomas susitarimas apima ir kitus klausimus, [...] laikoma, kad tarpvyriausybinių susitarimą sudaro tik **su pirmiau minėtais energetikos klausimais susijusios** nuostatos ir [...] joms taikomos bendrosios nuostatos;

2. esamas tarpvyriausybiniis susitarimas – tarpvyriausybiniis susitarimas, įsigaliojęs arba laikinai taikomas iki šio sprendimo įsigaliojimo dienos;

[...]

3 straipsnis

Įpareigojimas pranešti apie tarpvyriausybinius susitarimus

1. Valstybė narė, ketinanti pradėti derybas su trečiąja šalimi dėl [...] tarpvyriausybiniio susitarimo keitimo arba naujo tarpvyriausybiniio susitarimo sudarymo, apie savo ketinimą kuo anksčiau iki numatomos derybų pradžios raštu praneša Komisijai.

[...] Ta valstybė narė turi reguliariai pranešti Komisijai apie derybų eigą.

2. Kai šalys susitaria dėl pagrindinių tarpvyriausybiniio susitarimo projekto, **susijusio su dujomis**, arba [...] tarpvyriausybiniio susitarimo, **susijusio su dujomis**, pakeitimo nuostatų, dar neužbaigus oficialių derybų atitinkama valstybė narė pateikia Komisijai tą susitarimo projektą arba pakeitimą kartu su visais jų priedais, kad pagal 5 straipsnį būtų galima atlikti *ex ante* vertinimą.

Jei šiame [...] susitarimo projekte arba [...] pakeitime daroma aiški nuoroda į kitus tekstus, atitinkama valstybė narė pateikia ir tuos kitus tekstus, jei juose yra nuostatų, [...] **susijusių su dujų pirkimu, prekyba dujomis, dujų pardavimu, saugojimu bent vienoje valstybėje narėje ar dujų tiekimu į bent vieną valstybę narę arba dujų infrastruktūros, kuri turi fizinę jungtį su bent viena valstybe nare, statyba bei eksploatavimu.**

Be to, jeigu valstybė narė veda derybas dėl tarpvyriausybinių susitarimų ar pakeitimo, susijusio su kitomis energijos rūšimis nei dujos, ir remdamasi savo vertinimu negalėjo priėti prie tvirtos išvados dėl tarpvyriausybinių susitarimų ar pakeitimo, dėl kurio deramasi, atitikimo Sąjungos teisei, ji pateikia Komisijai šio susitarimo projektą ar pakeitimą kartu su jo priedais, kad būtų atliktas *ex ante* vertinimas pagal 5 straipsnį, kai tik šalys susitaria dėl visų pagrindinių to tarpvyriausybinių susitarimų projekto arba to tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo nuostatų, tačiau tai padaro iki oficialių derybų pabaigos.

2a. Valstybės narės tarpvyriausybinių susitarimų ar pakeitimų, susijusių su kitomis energijos rūšimis nei dujos, tikslais gali taikyti 2 dalies pirmų dviejų pastraipų nuostatas.

3. Ratifikavusi tarpvyriausybinių susitarimų arba tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimą, atitinkama valstybė narė tarpvyriausybinių susitarimų arba pakeitimą, įskaitant jų priedus, pateikia Komisijai.

Jei ratifikuotame tarpvyriausybinių susitarimų projekte arba tarpvyriausybinių susitarimų pakeitime daroma aiški nuoroda į kitus tekstus, atitinkama valstybė narė pateikia ir tuos kitus tekstus, jei juose yra nuostatų, [...] **susijusių su energijos pirkimu, prekyba energija, energijos pardavimu, saugojimu bent vienoje valstybėje narėje ar energijos tiekimu į bent vieną valstybę narę arba energijos infrastruktūros, kuri turi fizinę jungtį su bent viena valstybe nare, statyba bei eksploatavimu.**

4. Įpareigojimas pranešti Komisijai pagal 2 ir 3 dalis netaikomas įmonių susitarimams.

5. Visi pranešimai pagal šio straipsnio 1–3 dalis ir 6 straipsnio 1 ir 2 dalis [...] teikiami per Komisijos internetinę taikomąją programą. 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 6 straipsnio 3 dalyje nurodyti laikotarpiai pradedami skaičiuoti nuo dienos, kurią visa pranešimo byla buvo įregistruota internetinėje taikomojoje programoje.

4 straipsnis

Komisijos pagalba

1. Jei valstybė narė Komisijai praneša apie derybas pagal 3 straipsnio 1 dalį, Komisijos tarnybos gali ją konsultuoti, kaip išvengti tarpvyriausybinių susitarimų arba [...] tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo, dėl kurio deramasi, nesuderinamumo su Sąjungos teise. Be to, ta valstybė narė gali paprašyti Komisijos pagalbos tose derybose.
2. Atitinkamos valstybės narės ar Komisijos prašymu ir gavusi atitinkamos valstybės narės raštišką sutikimą Komisija derybose gali dalyvauti kaip stebėtoja.
3. Jei Komisija dalyvauja derybose kaip stebėtoja, ji gali konsultuoti atitinkamą valstybę narę, kaip išvengti tarpvyriausybinių susitarimų ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo, dėl kurio deramasi, nesuderinamumo su Sąjungos teise.

5 straipsnis

Komisijos atliekamas vertinimas

1. Komisija per šešias savaites nuo pranešimo apie visą tarpvyriausybinių susitarimų projektą ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimą, įskaitant visus priedus, pateikimo pagal 3 straipsnio 2 dalį **arba 2a dalį** dienos atitinkamai valstybei narei praneša apie abejones, kurių jai galėjo kilti dėl tarpvyriausybinių susitarimų projekto ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo suderinamumo su Sąjungos teise, visų pirma su energijos vidaus rinkos teisės aktais ir Sąjungos konkurencijos teise. Jei Komisija per tą laikotarpį atsakymo nepateikia, laikoma, kad ji prieštaravimų neturi.

2. Jei Komisija pagal 1 dalį praneša atitinkamai valstybei narei, kad jai kilo abejonių, savo nuomonę dėl atitinkamo tarpvyriausybinių susitarimų projekto ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimo suderinamumo su Sąjungos teise, visų pirma energijos vidaus rinkos teisės aktais ir Sąjungos konkurencijos teisės nuostatomis, ji atitinkamai valstybei narei praneša per 12 savaitių nuo 1 dalyje nurodytos pranešimo pateikimo dienos. Jei Komisija per tą laikotarpį nuomonės nepateikia, laikoma, kad ji prieštaravimų neturi.
3. Atitinkamai valstybei narei pritarus, 1 ir 2 dalyse nurodyti laikotarpiai gali būti pratęsti. Jei aplinkybės tai pateisina, susitarus su Komisija 1 ir 2 dalyse nurodyti laikotarpiai sutrumpinami.
4. Valstybė narė nepasirašo, neratifikuoja tarpvyriausybinių susitarimų projekto arba **atitinkamo [...] pakeitimo** ir jiems nepritaria, kol Komisija pagal 1 dalį jos neinformuoja apie savo abejones, arba, jei taikoma, kol nepateikia savo nuomonės pagal 2 dalį, arba, jei Komisija nepateikia atsakymo arba nuomonės, kol nepraeina 1 dalyje arba, jei taikoma, 2 dalyje nurodyti laikotarpiai.

Pasirašydama, ratifikuodama tarpvyriausybinių susitarimų ar tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimą arba jam pritarinama, atitinkama valstybė narė kuo labiau atsižvelgia į 2 dalyje nurodytą Komisijos nuomonę.

6 straipsnis

Įpareigojimas pranešti apie esamus tarpvyriausybinius susitarimus ir naujus tarpvyriausybinius susitarimus, susijusius su kitomis energijos rūšimis nei dujos, ir Komisijos atliekamas tų susitarimų vertinimas

1. Ne vėliau kaip iki [3 mėnesiai nuo šio sprendimo įsigaliojimo] valstybės narės praneša Komisijai apie visus esamus tarpvyriausybinius susitarimus, įskaitant jų priedus ir pakeitimus..

Jei esame tarpvyriausybiniame susitarime daroma aiški nuoroda į kitus tekstus, atitinkama valstybė narė pateikia ir tuos kitus tekstus, jei juose yra nuostatų, [...] **susijusių su energijos pirkimu, prekyba energija, energijos pardavimu, saugojimu bent vienoje valstybėje narėje ar energijos tiekimu į bent vieną valstybę narę arba energijos infrastruktūros, kuri turi fizinę jungtį su bent viena valstybe nare, statyba bei eksploatavimu.**

Įpareigojimas pranešti Komisijai pagal šią dalį netaikomas įmonių susitarimams.

2. Laikoma, kad apie esamus tarpvyriausybinius susitarimus, apie kuriuos Komisijai pranešta iki šio sprendimo įsigaliojimo dienos pagal Sprendimo Nr. 994/2012/ES 3 straipsnio 1 ar 5 dalį arba Reglamento (ES) Nr. 994/2010 13 straipsnio 6 dalies a punktą, yra pranešta šio straipsnio 1 dalies taikymo tikslais, jei tas pranešimas atitinka tos dalies reikalavimus.
3. Komisija įvertina tarpvyriausybinius susitarimus, apie kuriuos pranešta pagal šio straipsnio 1 arba 2 dalį, **taip pat tarpvyriausybinius susitarimus, susijusius su kitomis energijos rūšimis nei dujos, apie kuriuos pranešta pagal 3 straipsnio 3 dalį.** Jei atlikus pirmąjį vertinimą Komisijai kyla abejonių dėl tų susitarimų suderinamumo su Sąjungos teise, visų pirma su energijos vidaus rinkos teisės aktais ir Sąjungos konkurencijos teisės nuostatomis, Komisija per 9 mėnesius nuo pranešimų apie tuos susitarimus pateikimo dienos apie tai informuoja atitinkamas valstybes nares.

[...]

8 straipsnis

Skaidrumas ir konfidencialumas

1. Teikdama informaciją Komisijai pagal 3 straipsnio 1–3 dalis, **ir** 6 straipsnio 1 dalį [...], valstybė narė gali nurodyti, ar kuri nors informacijos dalis – komercinė ar kita informacija, kurią atskleidus būtų padaryta žala susijusių šalių veiklai, – turi būti laikoma konfidencialia ir ar pateikta informacija gali būti dalijamasi su kitomis valstybėmis narėmis.

Valstybė narė tokią informaciją apie 6 straipsnio 2 dalyje nurodytus esamus susitarimus nurodo ne vėliau kaip iki [3 mėnesiai nuo šio sprendimo įsigaliojimo].

2. Jei valstybė narė pagal 1 dalį nenurodė, kad informacija yra konfidenciali, Komisija saugiu elektroniniu būdu paskelbia tą informaciją visoms kitoms valstybėms narėms.
3. Jei valstybė narė pagal 1 dalį nurodė, kad esamas tarpvyriausybinių susitarimų, [...] tarpvyriausybinių susitarimų pakeitimas **arba** naujas tarpvyriausybinių susitarimų [...] yra konfidencialūs, [...] ta valstybė narė pateikia pateiktos informacijos santrauką.

Toje santraukoje nurodoma bent ši informacija apie atitinkamą tarpvyriausybinių susitarimų [...] ar pakeitimą:

- a) dalykas;
- b) tikslas ir taikymo sritis;
- c) trukmė;
- d) šalys;
- e) informacija apie pagrindines nuostatas.

Ši dalis netaikoma informacijai, teikiamai pagal 3 straipsnio 1 ir 2 dalis **ir 2a dalį**.

4. Komisija sudaro galimybę visoms kitoms valstybėms narėms elektroniniu būdu susipažinti su 3 dalyje nurodytomis santraukomis.
5. Prašymai laikyti informaciją konfidencialia pagal šį straipsnį neriboja pačios Komisijos prieigos prie konfidencialios informacijos. Komisija užtikrina, kad prieiga prie konfidencialios informacijos būtų suteikiama tik Komisijos tarnyboms, kurioms neabejotinai būtina susipažinti su turima informacija.

9 straipsnis

Komisijos atliekamas valstybių narių veiksmų koordinavimas

1. Komisija sudaro palankesnes sąlygas valstybių narių veiksmų tarpusavio koordinavimui ir jį skatina, kad būtų galima:
 - a) peržiūrėti pokyčius, susijusius su tarpvyriausybiniiais susitarimais [...], ir siekti Sąjungos išorės santykių energetikos srityje su gamybos, tranzito ir vartojimo šalimis nuoseklumo ir darnos;
 - b) nustatyti bendras problemas, susijusias su tarpvyriausybiniiais susitarimais [...], ir apsvarstyti, kokių tinkamų veiksmų būtų galima imtis toms problemoms spręsti, taip pat atitinkamais atvejais pasiūlyti sprendimų;

[...]

 - c) atitinkamais atvejais padėti rengti daugiašalius tarpvyriausybinius susitarimus [...], kurie apima kelias valstybes nares ar visą Sąjungą.
2. **Ne vėliau kaip iki [dveji metai nuo šio sprendimo įsigaliojimo] [...] Komisija**, remdamasi geriausios praktikos pavyzdžiais ir konsultuodamasi su valstybėmis narėmis, parengia neprivalomas standartines nuostatas **ir gaires, įskaitant nuostatų, kurios neatitinka Sąjungos teisės ir todėl neturėtų būti taikomos, pavyzdžių sąrašą. Tokios neprivalomos standartinės nuostatos ir gairės [...], jeigu būtų tinkamai taikomos, [...] labai pagerintų** būsimų tarpvyriausybinių susitarimų [...] atitiktį Sąjungos teisei.

10 straipsnis

Ataskaitų teikimas ir peržiūra

1. Ne vėliau kaip iki **[treji metai nuo šio sprendimo įsigaliojimo] [...]** Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonominių ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pateikia šio sprendimo taikymo ataskaitą.

2. Ataskaitoje visų pirma įvertinama, kiek šiuo sprendimu skatinama tarpvyriausybinių susitarimų [...] atitiktis Sąjungos teisei ir valstybių narių veiksmų, susijusių su tarpvyriausybiniais susitarimais [...], aukšto lygio tarpusavio koordinavimas. Joje taip pat įvertinamas šio sprendimo poveikis valstybių narių deryboms su trečiosiomis šalimis ir tai, ar šio sprendimo taikymo sritis bei jame nustatytos procedūros yra tinkamos.

11 straipsnis

Panaikinimas

Sprendimas Nr. 994/2012/ES panaikinamas.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

13 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas